

Zadania 1. do 8. rozwiąż korzystając z barwnej mapy oraz własnych kompetencji.

Zadanie 1. (0-1p.)

Podaj nazwę metody, którą na mapie przedstawiono:

a) lasy - .....

b) restauracje - .....

Zadanie 2. (0-3p.)

Oblicz nachylenie stoku Jaworu (C1) od wieży przekaźnikowej, w kierunku przystani na Półwyspie Jawor, której wysokość znajduje się 420 m n.p.m.. Odległość na mapie między wieżą a przystanią wynosi 5,4 cm. Wynik podaj w ‰. Zapisz swoje wyliczenia.

Zadanie 3. (0-1p.)

Oblicz temperaturę powietrza u podnóża wieży przekaźnikowej na Jaworze (C1) jeśli na brzegu Półwyspu Jawor (420 m n.p.m.) wynosi ona 23°C .

Zadanie 4. (0-2p.)

Zaproponuj dwa działania, które sprawiłyby, że okolice Jeziora Solińskiego przyciągałyby turystów również zimą.

1.....

2.....

Zadanie 5. (0-2p.)

Wymień trzy elementy rzeźby terenu widoczne na terenie pola B4.

1.....

2.....

3.....

Zadanie 6. (0-1p.)

Wykaż związek rozmieszczenia bazy turystycznej wokół Jeziora Solińskiego z ukształtowaniem terenu.

.....

.....

Zadanie 7. (0-2p.)

Podaj azymut z dokładnością do 10° kajakarzowi, który z przystani białej floty (B1) chce pożeglować na Półwysep Werlas (B2).

.....

Zadanie 8. (0-1p.)

Fot. Północno-zachodni brzeg zbiornika w Solinie

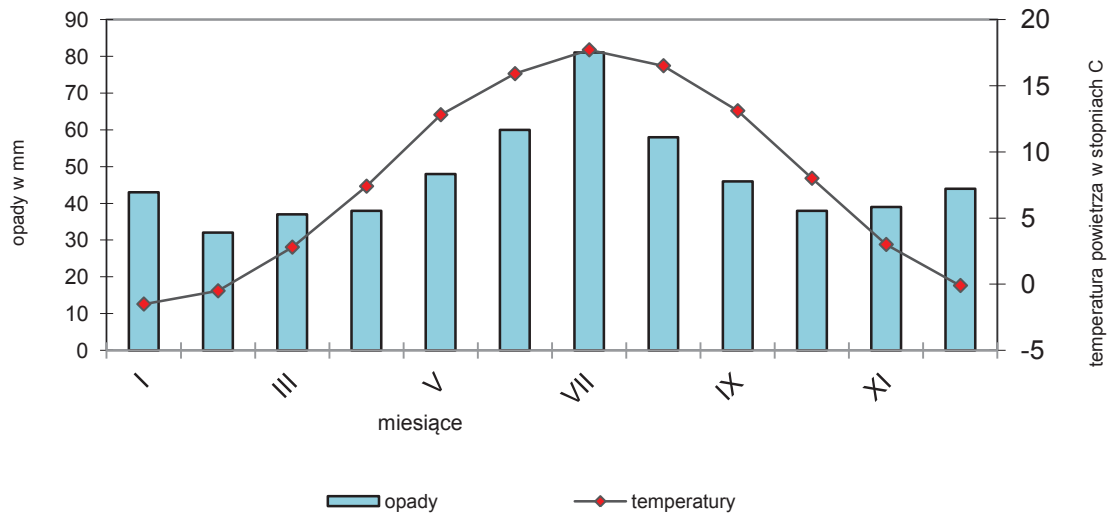
Podaj nazwę własną procesu modelującego brzegi Jeziora Solińskiego, który widoczny jest na powyższej fotografii.

.....

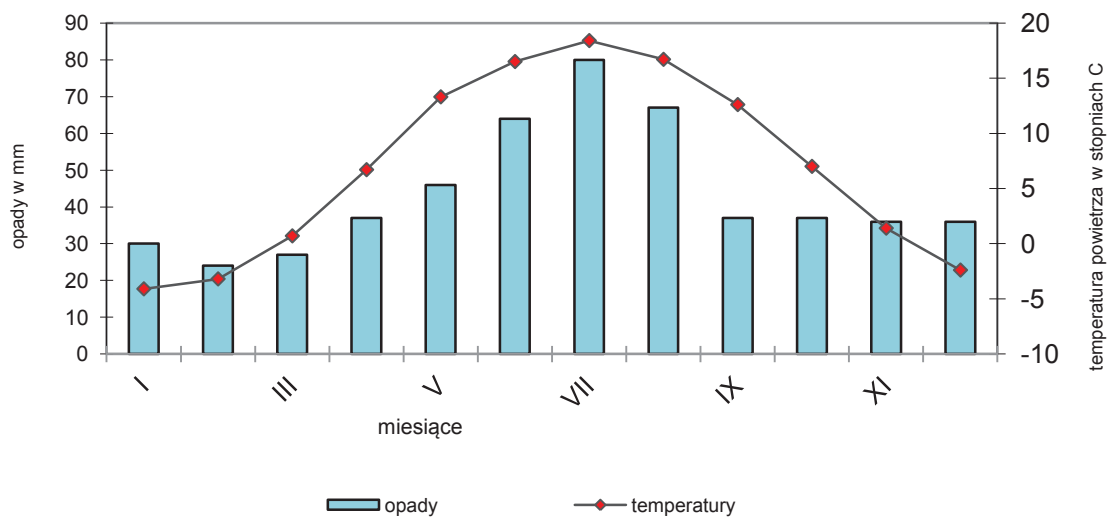
Zadanie 9. (0-3p.)

Rys. A.

Rys. B.

a) Do numeru rysunku dobierz nazwę stacji z mapy.

A. ....

B. ....

b) Oblicz wartość średniej rocznej amplitudy temperatury powietrza w stacji na rysunku B.
Zapisz swoje wyliczenia.

c) Na podstawie analizy treści wykresów podaj trzy cechy klimatu stacji, w której zaznacza się większe oddziaływanie mas powietrza polarnokontynentalnego, które różnią ją od stacji, w której jest większe oddziaływanie mas powietrza polarnomorskiego.

1.....

2.....

3.....

Zadanie 10. (0-2p.)

Uzupełnij tabelę dostarczając wiadomości o górach Europy.

Góry: Dynarskie, Etna, Grampian, Karpaty, Rudawy;

Orogenezy: alpejska, hercyńska, kaledońska;

Rodzaj gór: fałdowe, wulkaniczne, zrębowe.

Lp.	Nazwa gór	Nazwa orogenezy, w której powstały	Rodzaj gór
1.	<i>Dynarskie</i>		
2.		<i>kaledońska</i>	
3.			<i>zrębowe</i>
4.		_____	
5.			<i>fałdowe</i>

Zadanie 11. (0-2p.)

Fot. Fragmenty wału moreny czołowej w Dolinie Suchej Wody w Tatrach

Uzupełnij tabelę dostarczając informacji na temat widocznego na fotografii wału moreny czołowej.

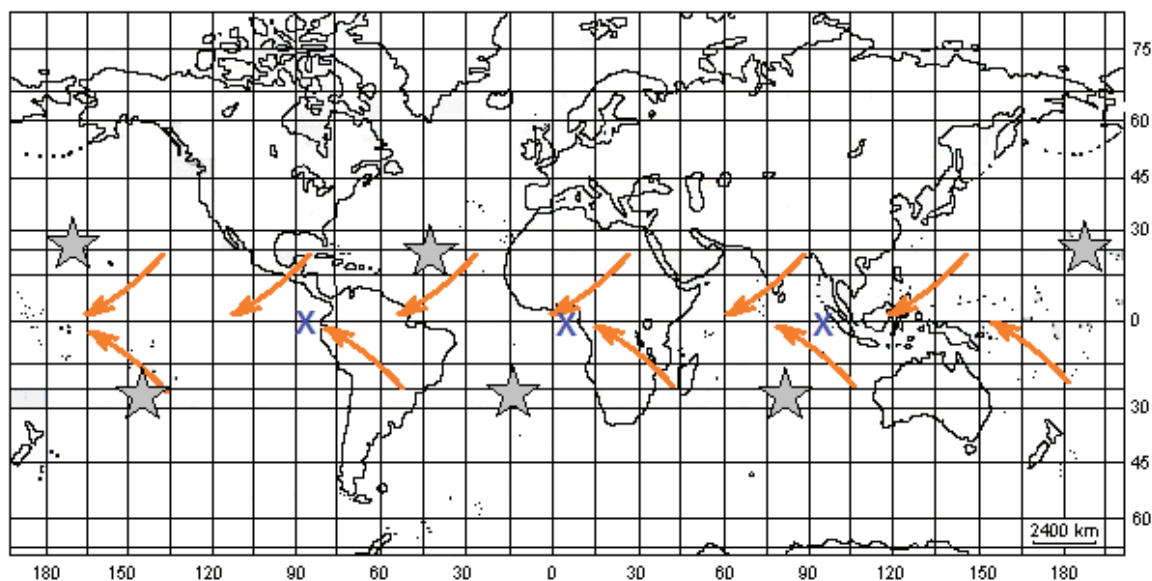
Wiek geologiczny			Czynnik rzeźbotwórczy (działalność	Proces rzeźbotwórczy (erozja, akumulacja, transport)
Era	Okres	Epoka		

Zadanie 12. (0-2p.)

Spośród niżej podanych podkreśl skały osadowe okruchowe.

andezyt, bazalt, gips, glina, gładzik, gnejs, granit,
marmur, piaskowiec, sól kamienna, wapień, węgiel brunatny,

Zadania 13., 14. i 15 rozwiąż wykorzystując poniższą mapę.

Zadanie 13. (0-2p.)

Na mapie zaznaczono wiatry wywołane ogólną cyrkulacją atmosfery.

a) Podaj ich nazwę.

.....

b) Wymień dwie cechy wiatru, które posiada on w północno-wschodniej części Ameryki Południowej.

.....

Zadanie 14. (0-2p.)

Na mapie zaznaczono symbolem gwiazdy obszary oceanów wyróżniające się znacznie większym zasoleniem od przeciętnego. Wyjaśnij, używając dwóch argumentów, dlaczego to obszary posiadają większe zasolenie.

1.....

2.....

Zadanie 15.(0-2p.)

Na mapie niebieskimi literami „X” zaznaczono strefy najsilniejszego upwellingu.

a) Wyjaśnij na czym polega zjawisko upwellingu.

.....

b) Wyjaśnij dlaczego najsilniej zaznacza się ono u zachodnich wybrzeży lądów.

.....

Zadanie 16 (0-3p.)

Fot. 1. Tatry

Fot. 2. Tatry

Fot. 3. Tatry

Powyższe fotografie wykonano w Tatrach, w różnych piętrach roślinnych.

a) Nazwij piętra przedstawione na fotografiach.

Fot. 1.- .....

Fot.2. - .....

Fot. 3. - .....

b) Uporządkuj numery fotografii od tej, która została wykonana najniżej do tej, którą wykonano na najwyższych wysokościach bezwzględnych.

.....
fot. wykonana najniżej ..... *fot. wykonana najwyżej*

c) Wyjaśni, dlaczego na stokach o ekspozycji północnej górne granice pięter znajdują się niżej, niż na stokach o ekspozycji południowej.

.....
.....

Zadanie 17. (0-2p.)

a) Podkreśl nazwy gleb astrefowych, które występują na terenie Polski.

bielicowe, brunatne, gleby inicjalne, mady, rędziny, szaroziemy

b) Podkreśl symbole literowe cech gleb znajdujących się na stokach, które odróżniają je od gleb znajdujących się na terenach równinnych.

- a) Większa miąższość profilu glebowego.
- b) Większa ilość odłamków skalnych w profilu glebowym.
- c) Mniej narażone na erozję.
- d) Mniejsza miąższość próchnicy.
- e) Występowanie poziomego wymycia.

Zadanie 18. (0-3p.)**Tab. Ludność świata według regionów**

Wyszczególnienie	2000		2010		Dynamika wzrostu (liczba ludności w 2000 roku równa się 100)
	Liczba ludności w milionach	% udział w liczbie ludności świata	Liczba ludności w milionach	% udział w liczbie ludności świata	
Świat	6123	100,0	6896	100,0	112,6
Afryka	811	13,2	1022	14,8	
Ameryka Północna	313	5,1	345	5,05	110,2
Ameryka Środkowa i Południowa	521	8,5	590	8,6	113,2
Azja	3719	60,7	4164	60,4	111,9
Europa	727	11,9	738	10,7	
Oceania	31	0,5	37	0,5	119,3

Źródło: opracowanie własne autora na podstawie: Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2011. GUS 2011 Warszawa.

Na podstawie analizy treści tabeli wykonaj poniższe polecenia:

- a). Wskaż region świata, w którym w latach 2000 do 2010 zanotowano największy wzrost liczby mieszkańców.....
- b). Wskaż region świata, który w latach 2000 do 2010 najbardziej zwiększył swój udział w liczbie ludności świata .....
- c). Uzupełnij tabelę wyliczając dynamikę wzrostu liczby ludności Afryki i Europy w latach 2000 do 2010.

Zadanie 19. (0-1p.)

Wskaż grupę, która podaje tylko mniejszości etniczne zamieszkujące Polskę.

- a) Białorusini, Czesi, Rosjanie, Słowacy;
 b) Arabowie, Czeczeńcy, Niemcy, Ukraińcy;
 c) Karaimi, Łemkowie, Romowie, Tatarzy;
 d) Ormianie, Ukraińcy, Wietnamczycy, Żydzi.

Zadanie 20. (0-4p.)

Kraj	Liczba ludności w dniu 31.XII.2009 rok	Wskaźnik w ‰ 2010 roku			Imigracja zewnętrzna w tys.	Emigracja zewnętrzna w tys.
		urodzeń	zgonów	przyrostu naturalnego		
Australia	22 403 000	13,4	6,4	7,0	222 572	16 785

Źródło: Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2011. GUS Warszawa 2011.

Korzystając z danych zawartych w powyższej tabeli oblicz dla Australii dla roku 2010:

a) przyrost naturalny

b) saldo migracji

c) przyrost rzeczywisty

d) wskaźnik przyrostu rzeczywistego

Zadanie 21. (0-1p.)

Podaj dwie przyczyny wzrostu liczby ludności Australii i Oceanii w latach 2000 do 2010.

1.....

2.....

Zadanie 22. (0-2p.)

Na mapie zaznaczono trzy państwa symbolami literowymi A., B. i C.

Uzupełnij tabelę wpisując obok składu etnicznego państwa jego symbol z mapy, nazwę oraz język urzędowy, który obowiązuje na jego terytorium.

Lp.	Główne grupy etniczne	Symbol z mapy	Nazwa państwa	Język urzędowy
1.	Indianie (55%), Metysi (31%), Biali (12%)			
2.	Biali (98%)			
3.	Biali (55%), Mulaci (25%), Metysi (12%), Murzyni (6%)			

Zadanie 23. (0-1p.)

Na mapie w zadaniu 22., literami: D, E i F zaznaczono okręgi przemysłowe: O. P. Santiago, O. P. Santos i O. P. Minas Gerais. Uzupełnij tabelę dokonując klasyfikacji okręgów. W tabeli obok nazwy okręgu wpisz jego symbol literowy z mapy.

Okręg surowcowy	Okręg portowy	Okręg wielkomiejski

Zadanie 24. (0-2p.)

a) Na mapie w zadaniu 22. literami: G, H i I podpisano terytoria zależne. Uzupełnij tabelę dopisując obok symbolu terytorium jego nazwę i nazwę państwa, do którego ono należy.

Terytoria: Aruba, Falklandy (Malwiny), Gujana Francuska

Państwa: Francja, Holandia, Wielka Brytania

Symbol na mapie	Nazwa terytorium	Nazwa państwa, do którego terytorium należy
G		
H		
I		

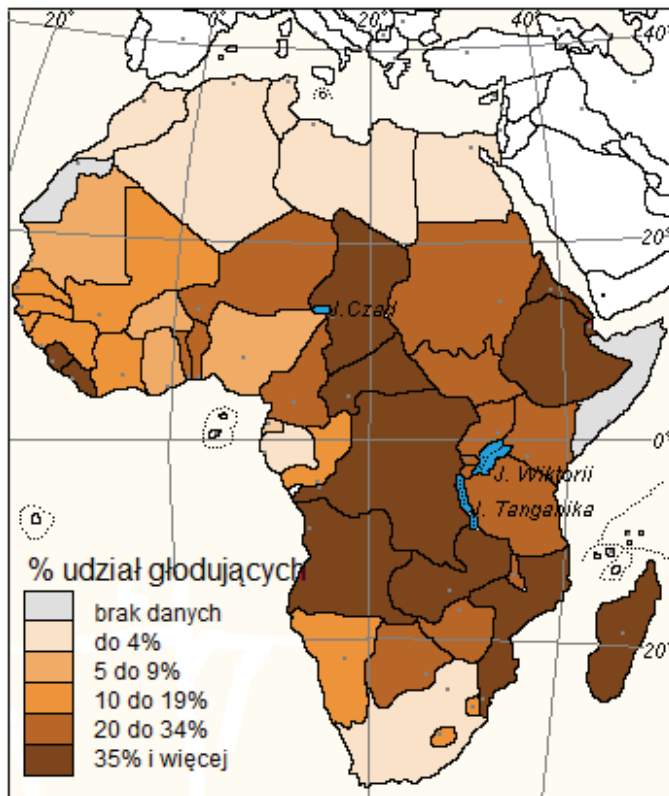
b) Wymień dwie korzyści, które czerpią państwa posiadające terytoria zależne z ich posiadania.

1.....

2.....

Zadania 25. i 26. wykonaj korzystając z mapy Afryki i własnych wiadomości.

Źródło: opracowanie własne autora na podstawie Hunger Map 2011. World Food Programme.

Zadanie 25. (0-2p.)

a) Podaj nazwę dwóch państw Afryki, w których ponad 35 % obywateli głoduje.

.....

b) Podaj dwie przyczyny głodu.

1.....

2.....

Zadanie 26. (0-2p.)

Zaproponuj dwa działania w postaci tzw. wędkę dla Nigru, które zmniejszyłyby zjawisko głodu.

1.....

2.....

Zadanie 27. (0-2p.)

Tab. Zużycie nawozów sztucznych w wybranych państwach na 1 hektar użytków rolnych

Kraje	2002 rok	2009 rok
	kilogramy	
Argentyna	6,5	5,6
Bangladesz	166,5	233,1
Egipt	370,9	393,1
Francja	131,3	92,9
Jordania	302,6	476,9
Niemcy	152,9	128,3
Polska	93,6	114,6
Wietnam	212,9	246,0

Źródło: Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2012. GUS Warszawa 2012.

- a) Wymień dwa państwa, w których odnotowano spadek nawożenia na 1 hektar użytków rolnych w latach 2002 do 2009.

.....

- b) Podaj dwie przyczyny, które spowodowały spadek nawożenia w państwach, które wymieniałeś w zadaniu 27a).

1.....

2.....

Zadanie 28. (0-1p.)

Wyjaśnij używając dwóch argumentów dlaczego rolnictwo ekologiczne rozwija się głównie w państwach wysokorozwiniętych gospodarczo.

1.....

2.....

Zadanie 29. (0-1p.)

Skreśl błędne części zdań.

- a) Kawa pochodzi z Wyżyny Abisyńskiej/ Wyżyny Brazylijskiej.
b) Głównym producentem ziarna kawowego jest Brazylia/ Etiopia.
c) Kakaowiec w stanie dzikim rośnie na Nizinie Amazonki/ w Kotlinie Kongo.
d) Głównym producentem ziarna kakaowego jest Brazylia/ Wybrzeże Kości Słoniowej.

Zadanie 30. (0-2p.)

Na mapie zaznaczono wybrane hydroelektrownie w Polsce – Dębe, Dychów, Koronowo, Rożnów, Włocławek, Solina. Uzupełnij tabelę dobierając do symbolu elektrowni z mapy nazwę miejscowości, w której się znajduje oraz nazwę rzeki, na której ją zlokalizowano – Bóbr, Brda, Dunajec, Narew, San, Wisła.

Symbol na mapie	Nazwa miejscowości, w której zlokalizowano hydroelektrownię	Nazwa rzeki, na której zlokalizowano hydroelektrownię
A.		
B.		
C.		
D.		
E.		
F.		

Zadanie 31. (0-2p.)

Podaj dwie zalety i dwie wady hydroelektrowni.

Zalety:

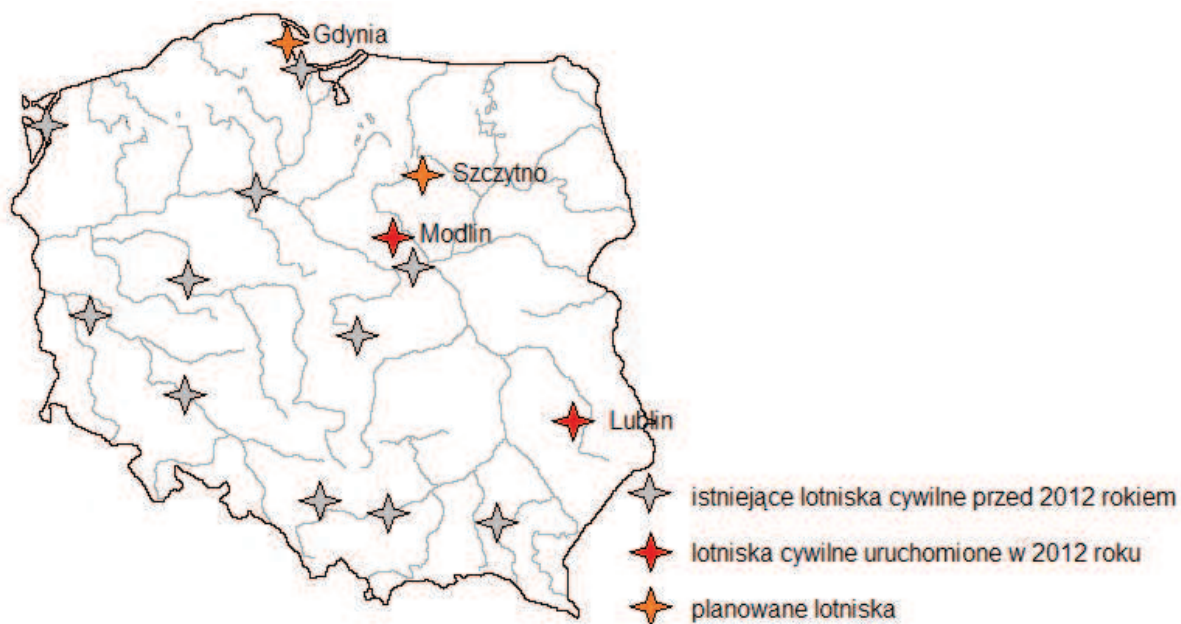
1.....

2.....

Wady:

1.....

2.....

Zadanie 32. (0-1p.)

Rys. Porty lotnicze w Polsce

W końcu 2012 roku w Polsce funkcjonowało 13 lotnisk cywilnych. Planowana jest budowa kolejnych dwóch. Budowa, którego z planowanych lotnisk jest według Ciebie najbardziej potrzebna. Swoją odpowiedź uzasadnij.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 33. (0-1p.)

W roku 2012 lotniska w Polsce obsłużyły ponad 25 000 000 pasażerów. Wzrost w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 10,6%. Podaj dwie przyczyny wzrostu przewozu pasażerów transportem lotniczym w Polsce.

1.....

2.....